

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเอดี สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
2. กลุ่มตัวอย่างประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การเสนอผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูล

ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการเรียนการสอน ความรู้ทางศิลปศึกษาและการพัฒนาครูผู้สอนศิลปศึกษาตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี

2. กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 299 โรงเรียน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการแบ่งขนาดของโรงเรียน เป็น 3 ขนาด ตามการจัดขนาดโรงเรียนของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป มี 166 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 401-800 คน มี 250 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 400 คน มี 11 โรงเรียน

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งหมด 427 โรงเรียน ตั้งอยู่ในเขตต่าง ๆ ทั้งหมด 38 เขต จะใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 ของโรงเรียนทั้งหมดซึ่งใช้วิธีจับฉลากเข้ากลุ่มสำรวจได้ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่	สุ่มแล้วได้	115 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	สุ่มแล้วได้	176 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดเล็ก	สุ่มแล้วได้	8 โรงเรียน
รวมสุ่มตัวอย่างทั้งหมด		299 โรงเรียน

โดยให้เฉพาะโรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น จำนวน 299 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ตรวจสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาแบบตีบีเออี ของครูผู้สอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมความพร้อม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยได้กำหนดความหมายไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนศิลปศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาแบบตีบีเออี เป็นคำถามปลายเปิด (Open ended)

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการพัฒนาครูผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสน้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้แก้ไขเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ
4. รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วเสน้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา
5. แก้ไขปรับปรุงตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูศิลปศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่อยู่ต่างจังหวัด จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน
7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ซึ่งเป็นการวัดความสอดคล้องภายใน มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

a = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด หรือกำลังของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนผู้รับการทดสอบทั้งหมด (ประคอง กรรณสูตร, 2542)

จากการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out) กับตัวอย่างประชากร ครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติในต่างจังหวัด จำนวน 20 คน ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95

8. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากผู้อำนวยการ สำนักงานการศึกษาถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตแต่ละสำนักงานเขต เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูศิลปศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 299 โรงเรียน และ เก็บรวบรวมทางไปรษณีย์โดยการส่งแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนได้สะดวก ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งให้ผู้ช่วยวิจัยเก็บรวบรวมเป็นกลุ่ม แล้วผู้วิจัยไปรับด้วยตนเอง

4.3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 299 ฉบับ ได้รับคืนกลับมา จำนวน 255 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และใช้ในการวิเคราะห์ได้ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.28

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับคืนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2542)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการเตรียมความพร้อม วิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สูตรหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$1. \quad X = \frac{\sum fx}{N}$$

X = ค่ามัชฌิมเลขคณิต
 $\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทุกคนในกลุ่ม
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

$$2. \quad S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

$S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทุกคนในกลุ่ม
 $\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนกำลังสอง
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

(ประคอง กรรณสูต, 2542)

หลังจากนั้น จึงนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาทำการแปลความหมาย และวิเคราะห์โดยถือเกณฑ์การแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเห็นในระดับเห็นด้วย
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเห็นในระดับไม่เห็นด้วย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเห็นในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

นำข้อมูลดิบมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC (Statistical Package for the Social Science) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา โดยการรวบรวมจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้วจัดหมวดหมู่ โดยพิจารณาว่าข้อเสนอแนะใดผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน มาจัดกลุ่มเดียวกันแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางแจกแจงความถี่

6. นำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนเสนอตารางประกอบความเรียง